

DATOS IDENTIFICATIVOS

Enfermería clínica II

Materia	Enfermería clínica II			
Código	V53G140V01205			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Povisa)			
Coordinador/a	Maldonado Arroyo, Alfonso Eduardo			
Profesorado	Estévez Diz, Alfredo Fernández Ferro, Martín Maldonado Arroyo, Alfonso Eduardo			
Correo-e	emaldonado@cepovisa.com			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descrición xeral	Materia destinada ao coñecemento de las patoloxías tanto médicas como cirúrxicas, así como os distintos coidados que el profesional de Enfermería desempeña.			

Competencias

Código	Descrición
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, como individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto ás súas opinións, crenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional.
C28	Coñecer as alteracións da saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.
C29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
C30	Analizar os datos recollidos na valoración, priorizar os problemas do paciente adulto, establecer e executar o plan de coidados e realizar a súa avaliación.
C32	Seleccionar as intervencións encamiñadas a tratar ou previr os problemas derivados das desviacións de saúde.
D1	Capacidade de análise e síntese.
D3	Capacidade de xestión da información.
D4	Resolución de problemas e toma de decisións.
D7	Razoamento crítico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Ser capaz de *diseñar *coidados en las *principais *enfermidades relacionadas con el aparello *dixestivo, locomotor, órganos de *os sentidos, sistema nervioso e **inmunitario.			C28	D1
			C29	D3
				D4
Ser capaz de planificar *e prestar *coidados en las *principais *enfermidades sistémicas.	A3	B7	C28	D1
			C29	D3
			C30	D4
Ser capaz de prestar asistencia centrada nel paciente, utilizando *os diagnósticos de enfermaría *e las actividades derivadas de *eles, en las *patoloxías *estudadas.	A3	B7	C28	D1
			C29	D3
			C30	D4
			C32	D7

Contidos

Tema

1.- EL/LA PACIENTE CON TRASTORNOS
**INMUNITARIOS

-El sistema *inmunolóxico. *Definicións *e conceptos.
*Resposta celular **antígeno *anticorpo
-Mecanismos de *resposta *inmunolóxica.
*Patoloxías **autoinmunes.
Clasificación de las *enfermedades **autoinmunes:
-**Conectivopatías:**Lupus **eritematoso,
esclerodermia,vasculitis,**espondilitis **esclerosante, síndrome de
**Sjögren, *Artrite reumatoide.
*Artroses primarias *e secundarias
-*Enfermedades **endocrinas o **metabólicas asociadas a *patoloxías
**reumáticas: pinga, **amiloidosis, **hemofilia *e *outras.
-*Alteracións óseas: *Osteoporose, **osteomalacias, *enfermedade de
**Paget
-*Outras *patoloxías **reumáticas: Trastornos **extrarticulares,
*lumbalxias, *fibromialxias *e *outras.
*Patoloxías Infecciosas en pacientes **inmunodeprimidos: sida,
*tuberculose, *hepatite, etc.

2.- EL/LA PACIENTE CON PROBLEMAS DE LA
FUNCIÓN **MUSCULO - **ESQUELÉTICA.

Traumatismos básicos del aparello locomotor: *contusións, contracturas,
*escordaduras, **luxacións *e fracturas.

Mecanismos de **Inmovilización: **férulas, *escaiolas, *traccións elásticas
*e **esqueléticas.

*Coidados de enfermaría en *os diferentes procesos *cirúrxicos aplicados
en **traumatología:
**artroplastias, **osteosíntesis, **artrodesis, etc.

3.-EL/LA PACIENTE CON DISFUNCIÓN
*NEUROLÓXICA.

*NEUROLOXÍA:
-Conceptos básicos *e métodos **dagnósticos
-*Principais síndromes *neuroolóxicas
-**Cefaleas
-Accidentes **cerebrovasculares
-Epilepsia
-*Infeccións del **SNC
-*Enfermedades **desmielinizantes
-*Enfermedades *dexenerativas del **SN
-*Enfermedades de la *medula **espinal
-**Neuropatías periféricas
*Coidados de enfermaría en:
epilepsia
*enfermedades **desmielinizantes
**ACVA

4.-EL/LA PACIENTE CON *ALTERACIÓN DE LA
VISIÓN.

-Afectación visual. La *cegueira
-trastornos de **ka **refracción
-procesos **inflamatorios
-Cataratas, **glaucoma,traumatismos oculares, *corpos *estraños.
-**Retinopatías, *desprendementos de retina
-Afeccións de *as *pálpebras.
-*Patoloxía de las vías **lacrimales.

5.-EL/LA PACIENTE CON *ALTERACIÓN DE LA
AUDICIÓN

-*Introdución, *definicións, exploración.
**Acumetría. **Audiometría.
-*Alteracións del oído externo: *Patoloxía del *pavillón **auricular. **Otitis
externa, Tapóns de **cerumen *e *corpos *estraños. Administración de
pingas **óticas.
-*Alteracións del oído medio: **Otosclerosis. **Otitis media.
-*Patoloxía del oído interno: **Presbiacusia, *Enfermedade de **Meniere.
Trauma acústico

6.-EL/LA PACIENTE CON **PROBEMAS *DIXESTIVOS.

-Valoración del paciente con *enfermedades del aparello *dixestivo. **Anamnesis. Exploración física e inspección **Auscultación, **Palpación, Percusión.

-*Probas **diagnósticas complementarias. Laboratorio,*Radioloxía, **endooscopias, ecografías, **TAC, **RMN, etc.

-*Patoloxías *cirúrxicas de la boca.

-*Patoloxía *cirúrxica de las **gándulas **salivales

-*Patoloxía *cirúrxica del esófago. *Probas **diagnósticas. El **reflujo **gastroesofágico, hernia de **hiato, **Achalasia, Tumores del Esófago. Diagnóstico de enfermaría. *Obxectivos.

-*Patoloxía *cirúrxica del estómago *e **duodeno. **Ulcus **gastroduodenal. *Tratamento *cirúrxico Valoración *e **objetvos de enfermaría.

-Tumores del estómago *Coidados de enfermaría en **pacieentes **gastrecomizados.

-*Patoloxía *cirúrxica del intestino delgado **Enf de **Crohn. Tumores del intestino **delgadoPatoloxía **quirurgica del intestino *groso. **Cancer de colon *e recto

-*Patoloxía *cirúrxica benigna del recto *e el ano. **Hemorroides, **Fistulas *e fisuras.

-**Ptología *cirúrxica de la **enf **inflamatoria intestinal. **colitis **ulcerosa

Diagnostico de enfermaría *e *coidados en pacientes con *cirurxía colo- **rectal

**Ostomías. **Gastrostomías, **ileostomías, **colostomías

-*Patoloxía **quirurgica del *fígado Tumores **hepaticos primarios *e secundarios.

-*Patoloxía *cirúrxica de las vías **biliales: **colecistitis, **coleitiasis, **ictéricas **obstructivas. *Cirurxía laparoscópica

-*Tratamento *cirúrxico de las **pancreatitis. Tumores benignos *e **malignos del páncreas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	40	80	120
Traballos tutelados	6	6	12
Seminarios	10	5	15
Actividades introdutorias	1	0	1
Probas de tipo test	1.5	0	1.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	0.5	0	0.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/**s estudante/**s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Mediante calendario de **tutorías el alumno esta informado de las pechas *e horario en que el profesor *pode atender *as súas necesidades *pedagóxicas. A través de correo **eléctronico *e/o teléfono el profesor *resuelve *e asesora *ao alumno. A través de Secretaría el alumno *pode solicitar **tutoría individual.

Avaliación

Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballos tutelados	5	A3 C28 C29 C30 C32
Probas de tipo test	80	B7 C28 D1 C29 D3 C30 D4 C32 D7
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	15	A3 C28 D1 C29 D3 C30 D4 C32 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Varios, **Manual de enfermería**, Interamericana McGraw-Hill,
 Copelan B., **La mama**, Panamericana,
 Harrison, **Principios de medicina interna**,
 Long B.C., **Enfermería médico quirúrgica**, Interamericana McGraw-Hill,

Los libros de consultas referidos están a disposición en la biblioteca del centro Se irán agregando nuevas referencias bibliográficas y páginas Web durante el desarrollo del programa

<http://www.portalesmedicos.com/publicaciones/categories/Articulos/Cirugia-General-y-Digestiva/?Page=5>

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Enfermería clínica III/V53G140V01301
 Prácticas clínicas III/V53G140V01306
 Prácticas clínicas IV/V53G140V01405
 Prácticas clínicas V/V53G140V01406

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Prácticas clínicas I/V53G140V01208

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/V53G140V01101
 Fisioloxía: Fisioloxía/V53G140V01105
 Enfermería clínica I/V53G140V01204
 Introducción á enfermería clínica/V53G140V01201